SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1858. — **Zondag 9 Mei** — **N°. 19.**

PARAMARIBO, 8 MEI 1858.

De verdeeling der aangekomen Chinesche immigranten heeft volgenderwijze plaats gehad, t. w. door het Gouvernement behouden voor pl. *Catharina Sophia* 50, pl. *Rustenburg* 25, fort *Nw. Amsterdam* 50, *Nickerie* 25 en *Coronie* 25; in dienst genomen door de Heeren A. Dessé, H. Bijlaart, T. J. Eijken Sluiters en J. B. Evertz en de eigenaren der plantagien *Belwaarde*, *Voorburg*, *Hooiland*, *Petersburg*, *Waterloo*, *Groot-Marseille*, *Drie Gebroeders* en *Sardam*, ieder 25. — Een twaalftal is nog ter beschikking van het Gouvernement.

Op den 2 dezer is op de rivier voor deze stad een zeilsloep waarin drie personen aanwezig waren omgeslagen, met dat gevolg dat een der aanwezigen verdronken is en de beide overigen met veel inspanning door eenigen der equipage van het schip *Hermanus Izaak* kapt. Braunstahl zijn gered.

De schepeling van het schip *Twee Gezusters* kapt. Keuzenkamp in ons vorig nummer opgegeven als verdronken, is gebleken te zijn de matroos Hartmann Cornelius Betten, tot wiens redding door den tweeden stuurman van gemelden bodem met name Frans van der Heijde vele moeite is aangewend, zoo zelfs dat deze bijna het slagtoffer zijner menschlievende pogingen geworden was.

Het Indisch Genootschap.

Dikwerf werd gewezen op den nuttigen werkkring van het te 's Hage bestaande genootschap, aan het hoofd dezes vermeld. De meest gewigtige vraagstukken van koloniaal belang worden in de vergaderingen dier nuttige vereeniging besproken door ter zake kundige, met Indie en zijne behoeften bekende mannen, waarvan een aantal gedurende eene reeks van jaren in hooge staatsbetrekkingen, hetzij ginds of hier te lande hebben doorgebragt. Was voor eenigen tijd geleden, de kwestie eener Nederlandsche kolonisatie in Indie het onderwerp der gedachtenwisseling, het vraagstuk dat in den laatsten tijd de bijzondere aandacht van het genootschap trok, was dit: *Hoedanig wordt geoordeeld over de voor- en nadeelen van het Chinesche element in Nederl. Indie*, een onderwerp van onberekenbaar gewigt voor onze koloniën. Om zich hiervan een juist denkbeeld te vormen, deelen wij hier mede de redevoering bij die gelegenheid door den heer van Hoëvell gehouden. »Ik wil met een enkel woord mijne meening over het vraagpunt mededeelen. Ik beschouw de Chinezen als een ijverig en nijver volk, dat in Indie en ook op Java, nuttig zoude kunnen wezen; maar ik stel er naast dat de nadeelen, aan de vestiging van Chinezen in onze bezittingen thans verbonden, grooter zijn dan het nut dat zij zouden kunnen stichten. Ik schrijf dit toe aan de verkeerde politiek, die men sedert jaren ten aanzien der Chinezen heeft gevolgd.

»Het is zoo, de Chinezen hebben met betrekking tot landbouw, ambachten en bedrijven veel nut gedaan, maar zoo als ik zeide, het kwaad dat gesticht is, is veel grooter. Wat is daarvan de reden? Mijns inziens heeft het gouvernement niet genoeg het oog op hen gehouden, en hunne handelingen te weinig bewaakt. Er is op hen geene strenge politie gehouden, zoodat zij vrijelijk konden bot vieren aan hunnen aard, dat is schraapzucht en 't verlangen om, zonder de middelen te ontzien, spoedig rijk te worden. Zij hebben den vrijen teugel gehad om aan dien hartstogt rijkelijk toe te geven.

»Maar er is erger. Het gouvernement zelf werkte tot de schadelijke zijde van het Chinesche element mede. Het gouvernement gebruikt de Chinezen om van de Javanen belastingen te heffen. Zij zijn de trechters waardoor het gouvernement van de inlandsche bevolking zijn belastingen inde; vroeger waren zij de pachters der tolpoorten en der bazaar, zeer ten nadeele der Javanen; want als zij bij voorbeeld 2 millioen voor de pacht moesten betalen, kon men zeker zijn, dat de arme bevolking hun 6 millioen moest opbrengen. En, wat nog erger is, de Chinezen werden daardoor gebragt in de binnenlanden, buiten toezigt van het gouvernement; ja, werden gesteund en beschermd door de gouvernements-ambtenaren, omdat men vreesde, dat anders de pachten minder zouden gaan opbrengen. Er zijn, ja reglementen, maar zij werden niet nageleefd of gehandhaafd. Een voorbeeld. Het gouvernement had eens op eene verpachting aan de gegadigden laten weten, dat voortaan de reglementen streng zouden worden gehandhaafd. De uitslag was, dat de pachtsom die men aanbood, aanmerkelijk minder was. Daardoor verschrikt, liet de regering de pacht op nieuw opvellen en gaf aan gegadigden onder de hand te kennen, dat het met die handhaving zoo erg niet gemeend was. Nu waren de Chinezen gerust gesteld en alles ging weder even als te voren. De knevelarijen bleven voortduren.

»Dankbaar erken ik, dat de bazaarpacht thans opgeheven is, maar er bestaan nog andere pachten, die den Chinees evenéens in aanraking brengen met den Javaan, wiens hartstogt hij opwekt en wiens bloed hij uitzuigt. Zoo bij voorbeeld de opiumpacht. De amfioen is een vergif, dat de Javaansche maatschappij bederft, maar de kracht van dat vergif wordt vertiendubbeld, nu het den Javaan door de Chinees wordt toegediend.

»Niet minder verderfelijk is, wat de aanraking van de Chinezen met de Javanen betreft, de uitkomst van de pacht tot het houden van pandjeshuizen. Er is ja een tarief ten aanzien der renteheffing, waaraan de Chinees zich te houden heeft, maar als hij zich er aan houdt, dan nog is hij de grootste woekeraar, want in den tijd van één jaar is *de helft der waarde van het beleende voorwerp* aan rente verteerd. Men neme daarbij in aanmerking, dat die pacht van lombard-houden een monopolie is, alleen aan den Chineschen pachter vergund, zoodat hij, die aan een ander geld leent, zelfs zonder rente, maar alleen op de zekerheid van het pand, zware boeten beloopt. De Javaan moet dus wel bij den Chinees te land komen. Als iemand, bloot uit weldadigheid, een Javaan eene kleine som op pand wilde leenen, om hem daarmede voort te helpen, zou hem dat niet geoorloofd zijn. Alleen de Chinees is bevoegd geldelijke voorschotten te doen. Het is dus het gouvernement zelf, dat den inlander, den behoeftigen inlander, naar den Chineschen woekeraar drijft.

»Maar, nu komt er nog bij, dat de pachter zich niet eens aan het reglement, hoe nadeelig reeds op zich zelf, houdt. Wie zal hem controleren? Niemand weet, welke rente hij heft. Zijne boeken houdt hij in het Chineesch, zoodat het gouvernement nooit voldoende inzage kan bekomen van de administratie der pachters van de pandjeshuizen.

»Welnu, is dan niet die pacht wederom een middel om den armen Javaan uit te kleeden, dat het gouvernement zelf den Chinezen ter hand stelt?

»Het heeft mij in der tijd genoegen ge-

Het Testament.

Vrolijk gezang klonk uit de kleine woning van den schoenmaker Brok. IJverig hanteerde hij den hamer en de els en lustig trok hij den pikdraad door de schoenzolen die dezen tot eenen droevigen gang, geenen op een vrolijk pad zouden brengen. Maar vlijtig als hij was, hield hij toch een oog op de straat. Hij moest ook weten wat daar gebeurde en als zijne regterhand den draad aantrok, wipte zijn blik even over het gordijn, ten einde te zien wie tegen hem over uit en in ging en wie er alzoo over de straat wandelden.

Op 't onverwachts echter trad er iemand binnen, die zijn opgeruimd gelaat een weinig verdonkerde. Het was zijn buurman Proest, die een kom-en-eischwinkel had en goede zaken maakte, maar wiens echtgenoot sedert eenigen tijd ernstig ziek was.

Proest ging zitten en zweeg een oogenblik. Brok durfde ook niet goed een gesprek aanknoopen. Hij moest dan toch naar de zieke vragen en hij vreesde het ergst, want hij wist dat zijn buurman, vóór het sterven zijner wederhelft iets wenschte, dat hij welligt niet had verkregen.

— Margiet is dood, zeide eindelijk Proest.

— En het testament? antwoordde de schoenmaker.

— Zij stierf zonder wilsbeschikking, antwoordde Proest zuchtend, en weldra zal hare rijke familie mij komen plunderen.

— Erg genoeg, hernam Brok, maar dat is toch wel te voorkomen.

— Maar hoe? vroeg Proest nieuwsgierig. Gij kunt toch Margiet niet wakker roepen om nog een testament te maken, dat mij tot universeel erfgenaam verklaart!

— Neen zeker niet. En als ik dat kon, zou ik het niet willen, maar luister! Wacht nog twee uren, en het is donker. Ga dan naar den burgemeester-notaris — zeg hem, dat uwe vrouw dood ziek is en een testament wil maken, en verzoek hem onverwijld met de noodige getuigen te komen, ten einde dat gewigtige werk in orde te brengen.

— Maar!...

— Laat mij toch uitspreken. Even voor de notaris komt, brengen wij Margriet in eene andere kamer; ik trek hare kleederen aan, leg mij in het bed en zal daaruit den heeren taal en antwoord geven, zoo goed en beter welligt als Margriet zou hebben gedaan — daar zal ik eens regt schik in hebben!

— Zou dat goed gaan? Mij dunkt zij kunnen het bedrog wel merken.

— Gewis gaat het goed. Laat mij daarvoor zorgen. Ga nu naar huis, straks kom ik bij u.

Hoofdschuddend ging Proest heen, terwijl Brok zich glad schoer, en naauwelijks was het duister geworden of hij bevond zich in Proest's woning. Spoedig werd nu Margriet ontkleed en in eene andere kamer gebragt, en daarop trok Proest haar nachtjak aan, zette een groote floddermuts op, bond eenen doek om het hoofd, lei een pleister op de wang, stapte in het bed en begon zoo erbarmelijk te jammeren en te zuchten, dat Brok zelf zijne overledene wederhelft meende te hooren.

— Ga nu heen en roep de heeren — zeide Brok tegen Proest — want heel lang wil ik niet doodziek wezen, en de kom-en-eischman voldeed onmiddelijk aan dat verzoek. Slechts eenige oogenblikken later trad de burgemeester-notaris met twee getuigen het sterfhuis binnen.

— Hier in dat bed ligt mijne vrouw — zeide Proest — terwijl hij een der gordijnen een weinig ter zijde schoof en iets harder riep: Margriet, de heeren zijn er!

Het bed liet eenig gezucht en gesteun hooren.

Zij vraagt — zoo verduidelijkte Proest die geluiden — dat men haar niet te lastig valle met veel vragen. Ook hindert haar dat licht.

— Dat zal wel waar wezen, merkte de burgemeester aan. Met zieken is het gewoonlijk zoo. Wij sullen het kort maken. Zij is toch bij haar volle verstand?

— Zeker! antwoordde de bedrukte echtgenoot. Gij kunt u daarvan ook overtuigen, maar schrijven kan zij gewis niet.

Dat is niets. Evenwel wettig — mompelde de notaris.

Nadat de gewone aanhef was geschreven en Proest de vragen, haar naam, ouderdom enz. had beantwoord, werd deze verzocht om zich te verwijderen. Hij ging heen en bleef aan de deur staan luisteren, maar hoe hij zijn oor ook scherpte, geen ander geluid werd hij ontwaar dan een „goed, een regt zoo en een braaf" van den notaris.

Na een kwartier uurs verlieten de heeren de kamer.

Dat was eene goede vrouw, die Margriet, gij kunt tevreden zijn Proest! — zeide de burgemeester.

— Dat is waar, voegde een der getuigen er bij, maar gij moet er op bedacht zijn, zij maakt het niet lang meer en ik zou in allen gevalle dezen nacht bij haar waken.

— Ja, wie weet wat er van wordt — merkte de andere getuige aan — maar gij moet u voorbereiden, Proest!

— Goeden nacht, zeiden de drie heeren en verlieten Proest's woning.

— Heerlijk afgeloopen, riep de schoenmaker, het hoofd uit de dekens stekende.

Dat heb ik al van den burgemeester vernomen, antwoordde Proest, maar wat hebt gij wel al gezegd?

— Kunt ge niet wachten, totdat het testament wordt geopend? Nu spoedig de doode weder in het bed en een echt weduwenaar's gezicht getrokken!

— Op den volgenden morgen vernam het kleine stadje dat de kom-en-eischvrouw het des nachts, ten één uur had afgelegd.

— Dat dacht ik wel zei de burgemeester.

De overledene werd met alle plegtigheid en eere ten grave gebragt, diep betreurd door den weduwenaar. Ook Brok ging achter de lijkkist die zijn origineel bevatte.

Eenige dagen later werd Proest geroepen om bij het openen van het testament tegenwoordig te zijn, en hoorde aldus lezen: „In tegenwoordigheid van den notaris, enz. enz. maak ik Anna Margaretha, wettige huisvrouw van Gerrit Proest, in geval ik kom te overlijden, de volgende bepalingen:

1. Tot erfgenaam van mijne goederen, zoowel roerende als onroerende, benoem ik mijn man, Gerrit Proest.

2. Genoemde Gerrit Proest zal verpligt zijn, de volgende legaten, in klinkende specie uit te keeren.

a, aan de Kerk 300 gulden en wel tot den aankoop van avondmaal-bekers.

b, aan de algemeene armen eene gelijke som, onder hen te verdeelen, door den burgemeester.

c, aan onzen buurman, den schoenmaker Berend Brok bij mij bekend, als een arm, maar eerlijk en braaf man 1000 gulden."

— Hebt gij ook iets tegen dit testament in het midden te brengen? vroeg de notaris aan den bedroefden weduwenaar.

Deze had bij artikel 2 wel tusschen de tanden gemompeld: „kanaille" maar durfde toch geen aanmerking maken, en ook de onterfde personen wisten niets, dat het testament krachteloos kon maken.

Gerrit Proest bleef dus, behalve de som der legaten, in het ongestoord bezit van zijner vrouw's goed. Zijn eerste gang was naar schoenmaker Brok.

— Nu — riep deze hem te gemoet — hoe beviel u het testament?

— O, snaak! antwoordde Proest, kondet gij niet wachten tot dat ik zelf u beloond had?

— Och — hernam Brok — ik wilde uwe edelmoedigheid niet op de proef stellen en voor *niets* op een doodbed te gaan liggen, ten einde een eerbiedwaardig beambte te woord te staan, daartoe zoudt gij mij wel niet in staat achten. De overige legaten moest ik geven, om het testament grooter geloof en meer kracht bij te zetten. Gij hebt immers buiten dat, ruime stof om te vreden te zijn!

— Dat heb ik ook — zeide Gerrit Proest — en beiden gingen in den „Witten Valk", om eens regt lustig te drinken en te praten.

daarbij dat de tegenwoordige minister van kolonien zich zeer gebeten op de Chinezen heeft getoond, zoo zelfs, dat hij hen »de bloedzuigers der Javanen" genoemd heeft. Maar aan den anderen kant heeft het mij zeer verwonderd, dat dezelfde minister te gelijkertijd de Chinesche suikerfabrikanten in bescherming heeft genomen, door het eene onregtvaardigheid te noemen, als het gouvernement hen niet weêr toeliet, wanneer het tot aanbesteding mogt overgaan. Ik nu zie er juist een groot kwaad in, dat Chinezen suikercontracten erlangen. Het geeft hun een nieuwe gelegenheid tot velerlei kwade praktijken ten opzigte der Javanen, zooals het verstrekken van voorschotten op loon in lijnwaden en snuisterijen tegen ongehoorde prijzen. Ik zou als slotsom van dit alles, wenschen:

uitsluiting der Chinezen bij de verpachtingen van 's lands middelen of inkomsten;

uitsluiting, zeer zeker beperking der Chinezen als suikerfabriekanten;

uitsluiting, of althans beperking als huurders van gronden; en eindelijk, een streng toezigt op het landbezit der Chinezen.

»Ik heb met deze mail een belangrijk berigt uit Java ontvangen. Er moeten twee circulaires omtrent deze aangelegenheid van het gouvernement zijn uitgegaan. De eerste bevat eene uiteenzetting hoe het landbezit vooral onder de Chinezen is toegenomen en welke middelen er zouden zijn aan te wenden om het te verminderen? De tweede constateert het feit, dat de Europeanen hoe langer hoe meer Java verlaten. Het gouvernement vraagt, welke daarvan de oorzaken zijn en of die omstandigheid niet tevens gunstig werkt op de uitbreiding van het landbezit der Chinezen.

»Met genoegen heb ik gezien, dat de regering de aandacht op deze gewigtige aangelegenheid heeft gevestigd, maar... tot dusver zijn het maar circulaires, waarop antwoorden moeten verzameld worden! Gewoonlijk deponeert men de antwoorden die op zulke circulaires inkomen, en daarmede is het dan vooreerst weder uit! Ik geloof dus, dat het goed zou zijn als het genootschap over beide die punten in verband tot het vraagpunt aan de orde, krachtig zijne meening te kennen gaf, om die vervolgens aan de regering mede te deelen."

(*N. R. Ct.*)

Gemengde Berigten.

Het Britsch-Indische ondersteuningfonds heeft tot heden aan bijdragen eene som van 1,453,045 p. st. ontvangen, waaruit voorzien wordt in het lot van 3156 weduwen van soldaten met 3840 kinderen en 166 anderen, die vaders en moeders hebben verloren, en 122 weduwen van officieren, 217 kinderen en 12 wezen.

— Tijdingen uit China, loopende tot 28 Jan., houden o. a. in, dat de blocca de van Canton 10 Febr. zou ophouden. De stad zou alsdan op zekere voorwaarden voor alle vreemdelingen toegankelijk zijn; de staat van beleg zal echter gehandhaafd worden, zoolang de stad in het bezit van de Engelsche en Fransche troepen is. Men heeft te Canton eene sterke policie georganiseerd, ten einde in vereeniging met de troepen, de inlandsche bevolking in toom te houden. Die bevolking keerde van lieverlede tot hare gewone bezigheden terug, doch de meer gegoede inwoners emigreren voor goed, ten einde zich niet bloot te stellen aan de gramschap van het hof van Pekin. Al de nog overig zijnde fortificatien van Canton zijn door de geallieerden vernield. Overigens wordt uit China gemeld, dat de Keizerlijken eenige niet onaanzienlijke voordeelen op de rebellen behaald hebben. Onder anderen moeten de eersten de belangrijke steden Chingking en Kwachow op de laatsten heroverd hebben.

— De Heer Roebuck, de bekende vertegenwoordiger van Sheffield in het Eng. Huis der Gemeenten, heeft van den graaf de Ligny, officier bij het Fransche leger, eene uitdaging ontvangen wegens door hem gebezigde uitdrukkingen, die voor dat leger beleedigend worden beschouwd. De graaf schrijft hem, dat hij in Frankrijk zal blijven afwachten, wanneer en waar het den Heer Roebuck zal goeddunken, zich daar met hem te komen meten.

— Als een blijk van de bijzondere gestrengheid waarmede de nieuwe, zoogenaamde veiligheids-maatregelen thans in Frankrijk worden toegepast, kan strekken hetgeen onlangs, volgens Duitsche dagbladen, te Parijs gebeurd is met den graaf de Lalaing, vroeger Belgisch gezant te Lissabon. De graaf bevond zich in eene restauratie en vroeg naar de echte Brusselsche *Indépendance*, terwijl hij het hem ter hand gestelde exemplaar van dat dagblad, uitsluitend voor Frankrijk bestemd, aan den bediende teruggaf. Terstond werd hij door een geheim agent der policie verzocht om naar de prefectuur van policie mede te gaan, waar hem de last werd gegeven, om met den eersten spoortrein naar Belgie terug te keeren, waar hij de echte *Indépendance* kon vinden. Het heeft niet ontbroken aan daartegen door den graaf de Lalaing ingebragte vertoogen; deze hebben echter niets gebaat, en de graaf heeft onverwijld moeten gehoorzamen.

— In de *Ostd. Post* is een artikel opgenomen, waarin onder anderen het volgende wordt gelezen; »Wat baat het, dat de vijf groote mogendheden den vrede te Parijs hebben gesloten, dat daarin de Porte opgenomen en zelfs Sardinie is toegelaten om den vrede der wereld mede te bevestigen, indien Montenegro, welks vorst slechts over 120,000 zielen heerscht, krijg voert en het durft wagen niet alleen Turkije, maar alle vorsten van Europa den handschoen toe te werpen? Aan welke geheime oorzaak moet zoodanig verschijnsel worden toegeschreven, hetwelk zoo vreemd is, dat het voor ongeloofelijk zou moeten gehouden worden, indien het feit niet onloochenbaar ware! Waarheen rigt de tiran, die op de Zwarte Bergen heerscht, zijne blikken, waarop rust zijne hoop?" Met argwaan beschouwt men in Oostenrijk het naburige Rusland.

— Omtrent het tegenwoordige active Indische leger vindt men in de *Bombay Standard* de volgende opgaven: Sir Colin Campbell heeft ongeveer 20,000 man onder zijne onmiddellijke bevelen met minstens 15,000 man in den rug en op de beide flanken. De colommes van Roberts, Rose en Whitlock, benevens hare reserves, zijn eveneens ongeveer 20,000 man sterk en Chamberlain moet circa 10,000 man bijeen hebben; zoodat het tegenover den vijand staande leger ongeveer 65,000 man meest Europesche troepen, telt, terwijl nog 30,000 man in verschillende kleine afdeelingen de dienst in het veld waarnemen, 18,000 Europesche soldaten staan in Punjaub, terwijl waarschijnlijk 60,000 man in de vaste garnizoensdienst voorzien.

— Ten gevolge van de aanmoediging door den Kr. Keizer geschonken aan de teelt van de katoenplant in Algerie, is deze in sommige provincien in de laatste jaren aanmerkelijk vooruit gegaan. De laatste oogst heeft echter veel door het laat invallen der voorjaarsregens geleden. Er waren in het geheel 1600 hectaren b plant, waarvan 902 in de provincie Oran, 522 in de Constantine, de overige in de provincie Algerie. In de laatstgenoemde gaat de katoenteelt achteruit, dewijl men zich daar meer op de tabaksteelt begint toe te leggen. In het oostelijke gedeelte der kolonie neemt het aantal Arabische planters merkelijk toe. De premie, bij besluit van 16 October 1853 ter aanmoediging van de katoencultuur door den Keizer uitgeloofd, zal voor het afgeloopen jaar, volgens het verslag opgenomen in den *Moniteur*, toegewezen worden aan den Heer Colonna de Cinarca. In het verslag wordt de hoop uitgedrukt, dat de woestijn van Sahara, waarvan reeds een groot gedeelte door het boren van artesische putten in vruchtbaar land is herschapen, in dit opzigt eenmaal de voorraadschuur van Algerie zal kunnen worden.

— De *Times* deelt, onder dagteekening van 13 Maart, de volgende zonderling luidende berigten uit Alexandrie mede: »De consul-generaal van Frankrijk heeft policie-maatregelen genomen tegen de Italianen, die onder de bescherming van Frankrijk staan. Een Engelsch bataillon, dat geweigerd had Suez aan boord van de Pottinger te begeven, heeft gewapender hand eene aan de Australische stoombootmaatschappij toebehoorende stoomboot bemagtigd en is met dat vaartuig naar Calcutta vertrokken."

— De *Morning Post* is van meening, dat de wet tot wijziging van den eed tot toelating der Israëliten in het parlement, ook ditmaal even goed door het Huis der Lords verworpen zal worden als bij vorige gelegenheden.

De *Times* zegt ten dien aanzien, dat het bijna overbodig kan geacht worden, het lot te voorspellen, dat aan de voordragt in het Huis der Lords ten deel zal vallen, daar in ieder ministerie een of twee lords zitten, die gezworen vijanden van de Israëliten zijn; en daar het pairs bij twintigtallen geeft, die, tegen eene emancipatie wet, in welken vorm ook, stemmen, al zullen zij ook nimmer iets anders in het Huis der Lords doen, zoo zou het dwaas zijn, iets van dezen maatregel (van lord John Russell) te hopen.

De eenige hoop, die ten deze overblijft, is bij gevolg, dat de wijziging van den eed alleen bij resolutie goedgekeurd wordt, in welk geval het Huis der Lords daarmede niets zou te maken hebben. De lords zouden zich dan nog wel naar het paleis van Buckingham kunnen begeven, voorzien van een uitvoerig adres tegen de resolutie, maar na de voorlezing van het adres zouden zij onverrigter zake kunnen terugkeeren.

— De kustbatterijen in Engeland worden overal bemand. Behalve de talrijke detachementen artilleristen, welke uit het hoofdkwartier te Woolwich zijn afgezonden ter versterking der posten op de kusten, zijn 140 onder-officieren en kanonniers, 16 stukrijders, 2 zadelmakers en 3 tuigmakers geinspecteerd, om naar de eilanden in het kanaal te vertrekken.

— Uit een rapport van den Russischen minister van binnenlandsche zaken blijkt, dat gedurende den jongsten oorlog 730,000 man, alzoo een tiende van de werklieden, die voor landbouw en nijverheid konden worden gebruikt, in dienst bij het leger waren gesteld. Het blijkt verder, dat het aantal boeren, zoowel van particulieren als van de kroon, 20,750 000 bedraagt.

INGEZONDEN.

Leenen is gevaarlijk.

Het zij gij van iemand leent, of aan iemand leent, altijd is er groote kans, dat gij in onaangenaamheid zult geraken.

Leent gij van iemand, let eens op, hoe de man dadelijk veranderd is. Misschien bemerkt het niemand anders dan gij, maar voor u is het voelbaar, dat hij een' veranderden toon, een air de protection jegens u heeft aangenomen. Al zoudt gij het geleende binnen den bepaalden tijd terug geven, het kan u niet baten; altijd zal in zijne houding jegens u de beschermer blijven doorblinken, en hij altijd op veel égards aanspraak blijven maken. Maar wanneer gij in gebreke blijft stipt aan den termijn te voldoen, gij zult ondervinden, dat hij in uwe tegenwoordigheid spreken zal over de slechte tijden en over wanbetalingen, en gevaar loopen, dat hij zijne crediteuren om uitstel vraagt, dewijl hij door u is te leur gesteld, en zoo doende uw crediet benadeelt.

Wanneer gij aan iemand leent, zult gij er niet beter aan toe zijn. Niet slechts hebt gij de kans uw geld nooit terug te zien, maar de man aan wien gij geleend hebt, met wien gij in de beste verstandhouding leefdet, en aan wien gij vele aangename uren te danken hebt, vermijdt thans uw gezelschap, ja loopt eene straat om, ten einde u niet te ontmoeten. Te vergeefs onthoudt gij u zorgvuldig hem aan het geleende te herinneren, of hem dat terug te vragen, het zal u niets baten, gij zult en uw geld en uw' vriend verloren hebben.

Maar indien gij uw geld terug vraagt, dan zal de beer eerst ter deeg los zijn. Dan zal de vriend in een' vijand zijn veranderd, en gij mishandeld en verscheurd worden. En wanneer gij u hieraan niet stoort, maar de heilige justitie te hulp roept, wee u! want uwe ellende is niet te overzien. Gij zult door de chicane worden vervolgd; gij zult met declaratien worden overstelpt; uw slaap zal door akelige droomen van exceptien van kwalijke daging en andere afschuwelijke dingen worden verwoest en gij zult den Hemel danken, indien gij eindelijk rust zult vinden, na zes malen meer aan kosten te hebben betaald dan de geleende som bedroeg.

Alleen in de rekenkunst, bij het aftrekken, schijnt leenen zonder vrees voor nadeel te kunnen geschieden; maar toch heb ik mij zelven wel eens gevraagd, of het wel goed is, de lieve jeugd te gewennen aan het denkbeeld van leenen zonder terug geven, en of het niet hieraan is toe te schrijven, dat die gewoonte van de school in het gemeene leven is overgebragt.

Men geloove echter niet, dat alleen geld leenen gevaarlijk is. Neen! Ook met het leenen van andere zaken: meubelen, instrumenten, muzijk, boeken, kan men in dezelfde ongelegenheden geraken. Boeken leenen vooral kan groote rampen te weeg brengen. Men zal beweren dat het boek het uwe niet is; dat men het reeds voorlang uit Europa heeft ontvangen, of voor vele jaren op vendu heeft gekocht. Men zal zeggen, dat gij zelve of uw vader het ten geschenke heeft gegeven, en wanneer gij op de teruggave blijft aandringen, en de boekhouder een man is die op de eene of andere wijze invloed heeft weten te verkrijgen, dan zult gij beleedigd, vergruisd en weggeschopt worden, zoo als de geschiedenis, ook der jongste tijden ons daarvan voorbeelden heeft gegeven.

Intusschen is het moeijelijk zich altijd buiten leenen te houden. Vaak is men zelve in verlegenheid, vaak behoeven anderen onze hulp, welke wij niet kunnen weigeren, zonder ons bloot te stellen aan zelfsverwijt de ergste van alle rampen. Altijd echter houde men voor oogen den raad van Jezus Sirach VIII. 15. En leent niemant die machtiger is als gij: ende indien gij hem wat geleent sult hebben, Soo Zijt als een die het verloren hebt.

H.

Mijnheer de Redacteur!

Eindelijk is de tijd weer daar, dat ik Suriname voor eenigen tijd, vaarwel moet zeggen, om dit vriendelijk, vreedzaam en beschaafd oord, met de wildernissen van Nickerie waar zoo veel onregts-geschiedt te moeten verwisselen. Gode zij dank dat wij ingezetenen van Nickerie thans hier in de stad voor regtvaardige regters terregtgesteld mogen worden; en van harte hoop ik dat de overheid alhier een oog zal slaan op Nickerie, waar wij als ingezetenen en burgers niets waard zijn.

Onder anderen zorge men de groote veehorders te verzoeken hunne beesten beschut te houden om onze omheiningen op hun gebruikelijke wijze niet te ramponeren; verder om in plaats dat s' lands indianen gebruikt worden om andermans vee in de schutpen te jagen, hun iets anders te doen gegeven worde, dat nuttig is voor ons dorp; ook dat in stede van 's lands strafnegers te gebruiken om zand voor een kroeg enz. aan te dragen, hen bezige men om de wegen, die bij regenbuijen bijna onbegaanbaar zijn in orde te brengen. Immers betalen wij allen er voor?

Ook met betrekking tot de patenten zoude er eenige verbeteringen kunnen worden ingevoerd, waardoor de onderhandelingen tusschen kooper en verkooper op eene meer duidelijke en gewisse wijze zullen kunnen plaats grijpen dan tot nu toe het geval is, hetgeen ook nog onlangs is gebleken. Het zoude mij gemakkelijk zijn hieromtrent bepaalde aanwijzingen te doen, maar waartoe zal ik uw blad opvullen met namen die u weinig aangaan *Mijnheer de Redacteur*. Men wil bij ons niet dat men de waarheid spreekt!... Maar ik en velen onzer weldenkenden wenschen wel aldaar eene landsbetrekking te vervullen en tevens nog tien ambachten daarbij te mogen verrigten.

Nickerie! Nickerie!... mijn geboorte grond! — gij wilt wel het hoofd *eventjes* boven het slijk verheffen en toonen dat ook Nederlands standaard op uw bodem wappert; gij wilt toonen dat gij waardig en ook vatbaar voor verbetering moogt gerekend worden maar helaas!! het is jammer dat gij geene goede voorgangers bezit of althans, dat zij den regten weg met u niet hebben ingeslagen.

Mogen de verkeerde stappen ontdekt worden, eer het te laat is!

Paramaribo, Mei 1858. J. T. G.

Humoristische Snippertjes.

(Uit de Portefeuille van den ouden Heer Furet.)

Door W. E. H. WINKELS.

Correspondentie. Tot nog toe heeft E: K: — zijn woord niet gehouden. — De stukken van E: S: zullen wij inwachten.

Mevrouw Nieuwsgierigheid geb. Babbelzucht berigten wij, dat de naam van *„oude Heer* Furet," *niet* de naam is van een tweede persoon die den schrijver der snippertjes zoude behulpzaam zijn, maar eenvoudig beschouwd moet worden als eene *pseudonymiteit*; — de schrijver heeft dien naam nu reeds bijna *dertig* jaren voor zich gekozen, om er *vrij* en *frank* mede te kunnen *snuffelen*, en daar hij bij voorbeeld steeds met de pen in de hand las en studeerde, heeft hij al heel wat bijzonders— „al zijn het dan ook maar snippertjes Mevrouw!" bij een verzameld, — waaronder er zelfs zijn (goed verzegeld natuurlijk Mevrouw!) die *u* raken. — De veronderstelling nu, van *Mevrouw* Nieuwsgierigheid *geb.* Babbelzucht, dat een bejaard achtenswaardig man dezer *kolonie*, mijn mede *Compagnon* zoude zijn, is *onjuist* en zonder *schijn* van het te kunnen vermoeden. — Ik zoude mij niet aan de geopenbaarde mededeeling van genoemde *Mevrouw* gestoord hebben, ware het niet, dat welligt, *die* bejaarde achtenswaardige man, volstrekt niet, tot de *firma* Furet & Co. wil behooren — te meer gevoel ik mij verpligt, tot de verklaring, dat W. E. H. Winkels en de *oude Heer* Furet *een* persoon is, om dat ik ook reeds uit *Nederland* schrijvens heb ontvangen waarin dezelfde veronderstelling (echter vleijender dan van *Mevrouw* Nieuwsgierigheid *geb.* Babbelzucht) voorkomt.

De inlichting van een vriend, die verklaarde, zich verpligt bekend te moeten maken, zeg ik mijn opregten en hartelijken dank daarvoor.

Furet-Winkels.

De brief uit *Boschwijk* dd. 3 *April* is ons den 1n Mei geworden. — Wij berigten den schrijver Willem Jorix Kaas, dat hoe gaarne wij ook zijne *geestige* aanmerkingen zouden willen plaatsen, wij hiervan zijn terug gehouden door eenige uitdrukkingen die hoe *naif* ook — welligt eenigen onzer *lezers* vooral *lezeressen* hard in de ooren zouden kunnen klinken. — Wij verzoeken onze wederkeerige groeten aan *oom* Gijsbrecht, *zwager* Dirk en vooral aan Geertemeu en houden ons voor andere inzendingen van W. Jorix Kaas *gerecommandeerd.*

Furet.

XXXV.

DE WAARHEID

op reis binnen de Kolonie *Suriname.*

DE BLANKOFFICIER.

De *pont*, waarin ik mij bevond was niet groot en scheen, toen ik haar des anderdaags bij het daglicht beschouwde, de eerste jeugd al lang voorbij te zijn; het was een eenvoudige vierkante bak volkomen gelijkende op de *hollandsche* overhaalschouwen; over dezelve lag een sparren dak, schuins tot een scherpen nok rijzende, geheel bedekt, met drooge *palmboonbladeren* der *Euterpe oleracea Mart*; alhier *pina* geheeten; aan de voor en achterzijde was alles open, — het dak zoude een tamelijke beschutting geweest zijn, voor *regen*, *wind* en *zonnehitte* en *nachtkoude* waren er zoo vele belangrijke openingen in hetzelve, niet geweest zoo dat men er de volmaaktste *astronomische-observatien* door konde doen, en menige keer voor dat ik mijne eerste reis volbragt had, moest ik om mijne eigen zotte *positie* lagchen als ik bij een harde regenbui in mijn hangmat zittende met een *paraplue* boven mijn hoofd mij als de hoofd *passagier* der eerste kajuit beschouwde.

Ik weet niet hoe lang of ik geslapen heb, maar toen ik wakker werd hoorde in *mijlord's* vreeselijk *janken* en mij zelven voelde ik nat en koude, daarbij kwam nog, dat ik in slaap vergeten had mijne neus vast te houden zoo-dat *drie* mijner zintuigen aller jammerlijkst gestreeld werden — ook hoorde ik de regen vreeselijk om mij heen kletteren, maar wat zoude ik arme! doen? Ofschoon er een stroom van het beste soort regenwater binnen woei, bleef ik geen betere plek ik de kajuit ontdekkende maar stil liggen, gaf *mijlord* een fiksche klap op den kop omdat hij zoo'n ellendeling was van niet tegen regenbuijen te kunnen — kneep mijn neus maar weer digt en sliep na veel woelen weder in.

De meeste *roman-schrijvers* hebben de kwaadaardige gewoonte om hunne helden, als zij regt in eene bejammerende *positie* zijn, in slaap te sussen en dan liefelijk te laten droomen — ik moet ten spijt van zulke *geillustreerde* waanzin verklaren, dat ook ik droomde, maar dat het mijn lot verergerde; Onderscheiden malen was het mij, als of ik in een groot water tuimelde en als ik al zwemmende den oever dacht te bereiken dan wierp mij een vreeselijk hooge golf altijd weder in het midden.

Ten tweeden male werd ik wakker en welke moeite ik aanwendde de *natheid* en *koude* die ik ondervond ontnamen mij den slaap, ik *hoopte* dat de nacht welhaast ten einde zoude zijn, maar had den moed niet er naar te vragen — de Hoofdman die in een lange dikke *duffel* gebakerd zat, een soort van een hoed tot over zijne oogen had getrokken, scheen mijn ontwaken te hebben gehoord — hij nam zijn brandend pijpje uit den mond en stak zijn hoofd *grijnzend* binnen, met de vertroostende woorden — „Is regen klein beetje *zbb* — masra niet nat? *ai*! ik zie, masra is nat — zal niet droog voor *dag* breekt. — Sidderend vroeg ik: — „hoe laat is het?" *„drie* ure geslagen al." — ik moest dus bijna drie uren in dezen helschen toestand verkeeren, voor ik het liefelijke daglicht zoude aanschouwen.

Ik stapte uit mijn hangmat viel *eens* over een kist, toen over een vat mét *meel* en eindelijk over een bos *banannen* (pisangs; de vrucht der *Musa paradisiaca*). Het eerste voorwerp dat ik toen op mijn pad ontmoette was een kist met *Amerikaansche* vetkaarsen, en onvoorzien geluk! daarop vond ik mijn *pijp* en mijn *tabaks-sak* liggen — o! als ik om dien schrikkelijk'n nacht in latere jaren dacht, en ik herrinderde mij daarbij die gelukkige vond, dan gevoelde ik nog duidelijk de verrukking en de troost die mij het *nicotine*kruid verschafte, en noodig in mijne verbeelding onzen nederlandschen dichter van Zeggelen uit

„de troost en 't heilgenot van 't heerlijk kruid
te singen;" —

Kijk, met *mylord* op mijn schoot, de pijp tusschen de tanden, de rookwolken sterk in halende en die langzaam door *neus* en *mond* wederom uitblazende, zat ik wel is waar te *bibberen* van de *koude*, maar geraakte langzaam in die *Amphioen* bedwelming die het leed doet vergeten, en de vezelen van de herzenen tot diepere indringing in de gedachten wereld noodzaakt.

O Edel kind! dat onze ziel
Wanneer zij in bekom'ring viel
Door wierooks-geur weer op doet wekken,
Schenk ons verbeelding! drijf 't voorheen,
En alles wat bereikloos scheen
Tot droomen, om tot troost te strekken.

Nooit in mijn leven had voor mij een nacht zoo lang geuurd, hij scheen eindeloos, — maar ook nooit heb ik zoo veel verrukking gevoeld bij het eerste glanzen van den *dageraad* als ter dier tijd. — O hoe liefelijk verspreidde het daglicht de stralen over het landschap en hoe schoon was de morgenstond, — het weêr was geheel opgehelderd en er woei een *frisch* en balsemend morgen windje over den zacht-kabbelenden stroom der *rivier*.

Verkleumd en half ziek, kroop ik mijn *krot* uit, en toen ik zoo in de vrije open lucht stond, haalde ik met onbeschrijfelijk genoegen, eens diep adem, ten einde al de stinkende en verpestende dampkrings lucht die ik den geheelen nacht had moeten inademen, af te frisschen.

De pont lag nabij den oever achter een bogt van het hoogebosch stil — de *hoofdman* en de *roeijers* waren bezig aan hun ontbijt, bestaande uit geroostte *pisang* vruchten en een stukje raauwe bakkeljaauw, — de hoofdman — na dat hij eerst bedaard zijn *dejeuner* verorberd had, — bewees mij toen met de meeste minzaamheid de dienst, van een digt geknoopten witten handdoek waarin *iets* was, voor mij neder te zetten, met de woorden — waarbij hij het *mimiek* maakte van iemand die ontzettend snel eet — „na foe masra — — njâm-njâm."

Ik opende den *bundel*, en vond er eenige brooden in benevens twee borden tegen elkander gedekt, waar tusschen *zeven* gekookte koude banannen, met wat gezouten visch en boter, alsmede, een *zilveren vork* en een goed *tafelmes*; — dat was mij medegegeven voor mijn *diner*. — O! hoe vreesde ik dat die *vork* — uit zulk een edel *metaal* geboren des middags bloozen zoude, — mijn ontbijt was goed, maar eenvoudig *goed brood* en *lekker water*, — en toen ik dit eerste maal eens zwervenden fortuinzoekers had genuttigd, verkwikte ik mijn hart, om de heerlijke schoone natuur om mij heen, te bewonderen.

O hoe is toch de natuur! want een zekere troost en een nieuw opwekkende moed, begon in mij te herleven; toen ik in dat donkere heldere rivier water keek — dat zacht en spelend kabbelde, en met door het zonlicht vergulde kruintjes die elkander tot aan de oever nadartelden, een dubbel landschap uit de diepte hergaf, — hoe schoon kwam mij het bruine groen der boomen voor — boven wier wiegelende toppen de tropische *palm* als een vederbos uitwees — en toen ik duizenden kleine vogeltjes elkander „goeden morgen!" onder het vrolijkst gedartel hoorde toeroepen — toen werd mijn hart weer kalm en de lijdende zorgen, dreven als de roosverwige morgen wolkjes naar een onbekende diepte heen; — vooral strooit die lieve moeder, bloemen — en in den zwartsten nacht, en bij de diepste ellende van het lot — weet zij ons nog door hare glimlachjes troost en hoop in het hart te tooveren.

Toen ik zag dat de bemanning dood bedaard hunne pijpjes gingen zitten rooken, en volstrekt geen aanstalten maakte om verder te gaan, vroeg ik den hoofdman of wij hier bleven liggen.

„Neen gaan voort, als vloed komt!" antwoordde hij mij, met zijn half hollandsch *dialekt*, toesprekende.

„En zijn wij spoedig waar wij wezen moeten?"

„ai! — achter *drie* dagen - wij zijn thuis — pont gaat sterk — heel sterk."

„Maar — *apropos!* hoe is je naam?"

„Kwakoe!"

„Zoo — maar Kwakoe! zeg mij eens wat stinkt er toch zoo in die pont?"

„Masra zeg stink...? h—ú! - is lekkernij voor *Neger*, is bakkeljaauw. — Neger gaan dood — *niet* krijg bakkeljaauw, is lekker — is gezond! — Masra zal ook bakkeljaauw eten. — Direkteur zeit, „ik vraag aan *blank-Officier* je lust bakkeljaauw?" hij moet zeg: „asje blieft.! — Jij zal nog gebruik van ander *dings* op tafel! — hij moet zeg „dankje wel!"

„Die reden was niet aanmoedigend maar ik dacht „ach die domme menschen! redeneeren niet verder, als hun neus lang is — kom Richard! moed geschept! op de *plantaadje* vinden gij een wel opgevoeddt blanke, die het *weet* wat gij als pas in dit vreemd gewest gekomen zijnde, lijden moet; — met *hem* zult gij over uw *Vaderland* spreken. — Hij zal u onderwijzen — aldaar zult gij een groote (ten minste voldoende) hoeveelheid *boekwerken* vinden, die u gelegenheid zullen geven, om het *veel kennis vereischend planters-vak* bij het gewone *practische ook theoretisch* te leeren, — kom kom! het zal er zoo erg niet uitzien als het wel schijnt.

Ik sla alhier een menigte kleine bijzonderheden van mijne reis over, en meld alleen, dat na bijna zes *uren* weder gedreven te hebben, wij door de invallende *Ebbe* moesten ankeren, zulks geschiedde voor eene fraaije *koffij-plantaadje*, en de hoofdman raadde mij aan; om aan den wal te stappen, en voor eenige uren gastvrijheid te verzoeken, aan den aldaar wonenden gezagvoerder.

Dien raad volgde ik — als geheel met mijn wensch overeenstemmende op — ik maakte zoo veel de gelegenheid het toeliet mijn *toilet*, en stapte op de plantaadje *Stopvloed* aan den wal.

Eene fraaije lange laan van tamarindeboomen, die van af de landings plaats tot nabij een aller aardigste wit geschilderde woning voortging lag voor mij, en op het koele zacht beschaduwde schulpen-pad trad ik het huis nader.

In de *gaanderij* dier woning zag ik een jong welgekleed mensch staan, die zoodra *hij* mij zag naderen zich door een bediende een stroohoed liet geven, en tot mij kwam. — O verrukt was ik, toen ik niet alleen een hoogst fatsoenlijk Heer in zijn voorkomen ontdekte, maar bij nadering, mij in mijne moedertaal hoorde toespreken.

Toen wij elkander geheel genaderd waren groette ik hem beleefd, en hij mij minzaam wederkeerig — ik verzocht hem, mij te willen vergunnen eenige oogenblikken op de *plantaadje* te mogen vertoeven, daar ik sedert den vorigen avond half 7 ure in een *pont* gezeten hebbende, noodzakkelijk eene afleiding op het land — (als niet tot de waterdiersoorten behoorende) behoefde.

„Weest hartelijk welkom! mijn vriend, ik merk wel gij behoort tot het soort *„nieuwkomers"* en gij zult u nog vele ongemakken in dit *land* eigen moeten maken, voor dat gij kunt zeggen een geschikt *kolonist* te zijn," — daarop noodigde hij mij in zijne woning en verzocht mij, om bij hem te blijven middagmalen (men noemt dit op engelsche manier *Breakfasten*). *in het algemeen, heeft men in dit gewest, schrikkelijk veel met engelsche manieren op, ik heb tot heden toe, niet kunnen ontdekken, dat het de* g o e d e   b e s c h a a f d e *en de in Engeland zoo* u i t b l i n k e n d e *tot algemeen nut verstrekkende, waren.*

De *Directeur* was een man van den nieuwen *stempel*, een welopgevoede, een dier menschen, welke alleen door den nooddwang van ellendig zamenhangende omstandigheden gedrukt, zich, niet anders kon bewegen, dan als *blind slaaf* en *gehoorzaam*. Zijne ontvangst was gul en vriendelijk en de inlichtingen die hij mij gaf, getuigden van een *helderen blik*, een *gezond verstand* en een *edel hart*.

(*Vervolg hierna.*)

CORRESPONDENTIE.

Eenige Ingezetenen der divisie *Para*, die herhaalde malen te vergeefs hunne klagten hebben ingediend over den slechten staat van de *Poelepantjebrug*, wenschten wel dat de zelve zoo spoedig mogelijk wierde in orde gebragt ter voorkoming van verdere ongelukken.

„Een vriend der waarheid" later.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 4n. dezer, de Eng. schoener *Brillant*.

Den 7n. de Eng. schoener *Waterlillij*, kapt. Johnson, beiden van Demerarij.

VERTROKKEN.

Den 2n. dezer, Z. M. brik *Sperwer*, komm. J. C. Baak, naar Curaçao.

Den 5den, de koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer, naar Demerarij.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Anna Lena*, kapt. C. Zaal, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Rijnbrand*, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Janna Adriana*, kapt. Franken, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Hermanus Izaak*, kapt. *Braunstahl*, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Johanna Christina*, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schill, adres bij J. M. Polak.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de kol. schroefstoomboot *Paramaribo* de Heeren C. Rodenburg, E. Soesman, J. H. Dilson, E. Vijverberg en 2 mindj. kinderen.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 6n. dezer, van pl. *'t Fortuin* 16 vaten a 10,27 cent.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 1n. tot den 8n. Mei 1858, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 1n. de Chinesche Immigrant Asam, jaren.

Idem, Helena Sophia Emanuels, 10 maanden, en 1 week.

Idem, Clasina van Ducelle, 58 jaren.

Den 2n. Anna Josephina Alexandrina van Leeuwaarde, 1 week en 3 dagen.

Den 3n. Judocus Overman, 28 jaren, jager bij het batt. Jagers No. 27.

Idem, Coenradus Dominicus Betting. Echtg. van Anna Clasina Wilhelmina Eggers, 74 jaren en 1 maand.

Den 5n. Nanton Marcus Wilhelm Paul Duvelaer van Campen, zoon van Meinhard Johan Duvelaer van Campen en van Margaretha Elisabeth Thurkow, 2 jaren en 4 m.

Idem, Charlotte Princes Lent 48 jaren.

Den 6n. Willem Guilbee, 59 jaren.

Den 7n. Carel August Moll, 64 jaren en 4 maanden.

Idem, L... R... de Jong, 23 jaren, jager bij het batt. Jagers No. 27.

Den 8n. Ishak d' Fonseca, Echtg. van Rachel del Castilho, 83 jaren circa.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Resolutie.

van den 7n. Mei 1858 No. 1

bepalende de plaatsing in het Gouvernementsblad van het Koninklijk Besluit van den 23n. Februarij 1858, *Staatsblad No.* 10, *en van het daarin vervatte tractaat van vriendschap en handel met* Perzie.

DE GENERAAL MAJOOR, ADJUDANT VAN DEN KONING IN BUITENGEWONE DIENST, GOUVERNEUR DER KOLONIE *SURINAME*.

Ontvangen hebbende bij missive van Zijne Excellentie den minister van Kolonien, van den 18n. Maart d. j. La. H No. 22 | 76, ter afkondiging, een exemplaar van het Staatsblad van het loopende jaar No. 10 waarin geplaatst het Koninklijk Besluit van den 23n. Februarij 1858, en het daarin vervatte tractaat van vriendschap en handel op den 3n. Julij 1857 met *Perzie* gesloten;

Heeft goedgevonden en verstaan;

Te bepalen, dat het voormeld besluit met het daarin vervatte tractaat en de vertaling daarvan, achter deze resolutie in het Gouvernements-blad zullen worden geplaatst.

Paramaribo, den 7n. Mei 1858.

C. P. SCHIMPF.

Ter ordonnantie van den Gouverneur,
De Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Bij Koninklijke Besluiten van den 12n. Maart jl. No. 93 en 94, is, onder andere, met ingang van den 18n. dier maand:

Aan den Heer Mr. P. Mijer, verleend een *eervol* ontslag als Minister van Koloniën; onder dankbetuiging voor de vele en gewigtige diensten door hem aan den Koning en aan den lande bewezen;

en tot Minister van Koloniën benoemd, de Heer J. J. Rochussen, Minister van Staat.

Van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën is het berigt ontvangen, dat de Heer Mr Barnet Lyon, in stede van Consulaire Agent, gelijk hij thans is, *Vice Consul van Frankrijk te Paramaribo* geworden is.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan, om de slaven *Philip*, geboren in 1821, moedersnaam *Apolonia*, en *Christiaan*, geboren in 1825, moedersnaam *Affiba*, van den naam van Plantage *Susanna's daal*, gelegen in de divisie *boven Suriname* en *Thorarica* te doen afschrijven.

Tijd van verzet *veertien* dagen gerekend, van den 8 Mei 1858.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 7n. Mei 1858.

Van de slavin *Anthoinette*, geboren in 1831, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan plantage *Nieuwzorg*, divisie *boven Commewijne*.

Van het slavenkind *Francina*, geboren in 1856, dochter van *Lucia*, toebehoorende aan Elisabeth Weijman.

Van het slavenkind *Catharina*, geboren in 1848, dochter van *Fortuna*, toebehoorende aan den Houtgrond *Overtoom* en *Vreeland*, divisie *Para*.

Van de slavin *Plantina*, geboren in 1806, dochter van *Sablieka*, toebehoorende aan H. A. Römer.

Transport.

Den 3den Mei 1858. T. J. Eijken Sluijters en J. F. Betten als administrerende den Houtgrond *la Prospérité*, aan de Moravische of Evangelische Broeder Gemeente binnen deze kolonie, van een gedeelte van het land van den Houtgrond *la Prospérité* aan de *Corroupina kreek*.

Paramaribo, den 3 Mei 1858.

Den 5den Mei 1858 Kea van Krieger aan J. C. Wisler van het Erf met de daaropstaande Gebouwen aan de *Groote Dwarsstraat*, N. W. La. E No. 80, O. W. La. D No. 625.

Idem. C. A. Esser als mede Erfgename van wijlen hare moeder Gratiade Parra en ab intestato erfgename van mede wijlen haren broeder C. J. Esser en N. A. van Amson voor zijne minderjarige kinderen A. L. A. en H. F. van Amson aan J. Lugard van het bloote Erf op den hoek van de *Wagenweg* en *Zwartenhovenbrugstraat*, N. W. La. B No. 177, O. W. La. D No. 127.

Paramaribo, den 5 Mei 1858.

De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 14n Mei 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, gelegen aan de *Keizer straat*, bekend onder N. W. La. B No. 230 a ½ b en O. W. La. D No. 180 a ½ b aankomende J. F. Favereij Jr.

Paramaribo, den 5 Mei 1858.

Op Maandag den 17n. dezer, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, in het lokaal van hetzelve Departement, des namiddags ten *vier* ure, door den Vendumeester J. C. Gomperts in het openbaar doen veilen:

Het HUIS en ERF met de achtergebouwen, staande en gelegen aan de *Heerenstraat*, op den hoek van de *Noorderkerkstraat*, bekend onder N. W. La. A No. 66 en O. W. La. B No. 74, aankomende den boedel J. S. Burne.

De bewijzen van eigendom en veil-conditien liggen ter *visie* bij het Departement voornoemd.

Paramaribo, den 7 Mei 1858.

Het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* in de kolonie *Suriname*, brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden dat gedurende het jaar 1857 bij opgemeld Departement zijn geliquideerd de navolgende Boedels, als van:

Johan Niles of Niels met een batig saldo van	*f.*	1556,23.
Max Mertens	»	71,45.
Christiaan Hendrik Köpking	»	—
Ernst Frederik Johanns	»	3056,76.
Johannis Michael Kleine	»	358,04
Anna Zoetermeer	»	—
Haim Benjamin Polak	»	569,45.
Jean François Lemé	»	1082,51.
Jacob Pieter Cool	»	293,28.

Wijders dat gedurende dat jaar in staat van *insolventie* zijn afgeloopen de Boedels van Carolina van Loock, Willem August van der Hart, Engelbertus Julius Henricus van Kempen, Theodorus Wilson Lenaars, Lodewijk Frederik Spilleman, Constantijn John Alexander Fisce, Pierce Robinson en nagelatene huisvrouw Mary Bodkin, Jean François Halfhide, George Heinrich Hempel, Jan Brouwer, Jan Rademaker, Frans Jacob Groenewald, John Henrij Francis Worsdell, Evert Hendrik Jan Timmer, Johannis Olorius, Friedrich Volts.

Paramaribo, den 3 Mei 1858.

ADVERTENTIËN.

CONCORDIA.

VERGADERING en REC. in den 1e. Gr. op MAANDAG den 10n. Mei e. k. des avonds *precies* ten 7 ure.

[5967]

(5966 Tegen CONTANTE BETALING worden bij inschrijving te koop aangeboden:

26 vaten SUIKER

van plant. *Bleijendaal*, om met de aanstaande nieuwe Maanspring van plant. te worden afgehaald; voor rekening en risico van den kooper. Zullende de biljetten van Inschrijving worden aangenomen tot aanstaanden Maandag den 10 dezer, des voormiddags ten 10 ure, ten kantore van

J. FROUIN.

Paramaribo, den 7 Mei 1858.

De Vendumeester A. SALOMONS zal DINGSDAG e. k. verkoopen:

***Provisien*, Stukgoederen, welonderhoudene Meubelen, Koper en Zilverwerk,**

enz., 1 en 1½ dms. Kopie en Wane PLANKEN, te bezigtigen voor de markt van den Houtgrond *Berlijn*.

Alsmede:

Den slaaf *Jacobus*, aankomende C. F. W. DASER.

[5965]

J. C. GOMPERTS,

Vendumeester,

zal op VRIJDAG e. k. verkoopen:

2 Cederh. Pilaren, een Bottelarijrek alsmede 18 stukken *Purperhart*,

liggende op het Erf aan de *Saramaccastraat* bewoond door den Heer J. H. KRUSE.

5964

Aan den Windmolen te bekomen
Rijst & Roggemeel.

Er worden leverantien aangenomen van versch inlandsch KOORNMEEL bij groote hoeveelheden op vaste tijden, zoo ook van versch alhier gemalen ROGGEMEEL, hetwelk niet aan bederf onderhevig is, en voor 20 pC. goedkooper dan het TARWEMEEL geleverd wordt.

[5963] **D. KRUSE.**

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De reeds vroeger geannonceerde doch alstoen uitgestelde veiling ten overstaan van de te *Rotterdam* residerende Notarissen SCHADEE, KLEIJ BURGER van:

No. 1. De plantage genaamd DE MAASSTROOM, gelegen in de kolonie van *Suriname*, aan de rivier *Commewijne*, ter linkerhand in het opvaren tusschen de plantaadjen *Berlijn* en *Johannesburg*, met de GEBOUWEN, SLAVENMAGT en al hetgeen tot dezelve is behoorende.

No. 2. De *helft* in de plantage genaamd NIEUW TIMOTIBO, mede gelegen in de kolonie van *Suriname*, aan de rivier *Rio Perica*, ter regter en linkerhand in het opvaren tusschen de plantaadjes *Capoerica* en *Scribo*, met de zich daarop bevindende SLAVENMAGT en wat daartoe verder behoort.

Zal alsnu bepaaldelijk op WOENSDAG den 23 Junij 1858, des namiddags ten 5 ure, in het locaal voor publieke verkoopingen aan de *Geldersche kade* te *Rotterdam* plaats vinden.

Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen bij de ondergeteekenden alhier en bij den Heer Mr. A. BAKKER, Advocaat en ten kantore van de voornoemde Notarissen aan de *Geldersche kade* te *Rotterdam*, alwaar de veil conditien en verdere bescheiden tot aan den dag der veiling ter lezing liggen.

Paramaribo, den 3 Mei 1858.

B. C. VAN DEN ENDE qq.

[5962] D. M. UILENKAMP qq.

Te Koop:

1½ Dms. WANE PLANKEN à *f* 4. per stuk 20 vt. lang.

1 dm. PISIE PLANKEN à *f.* 2. per stuk 20 vt. lang, en bij de partij tegen *billijker prijzen*.

5961) L. M. KOHN.

Naar *Coronie, Nickerie* en *Demerarij*:

Om tegen WOENSDAG e. k. te vertrekken, — de Schoener *ELLEN*, — voor VRACHT en PASSAGE gelieve men zich te adresseren ten pakhuize van

(5960) THOMAS GREEN.

MAKREEL in vaten
te bekomen bij
THOMAS GREEN.

5959)

Gomelastieke SCHOENEN à *f* 3 per paar.

Te bekomen bij

(5958) **H. LYON & Co.**

DEKENS en groote *Koffijzakken.*

Verkrijgbaar bij
L. G. MALMBERG.

5957)

BLOM, RIJST, *SPEK* en halve vaten *extra* *Family Vleesch;*

aangebragt per de Engelsche schoener *Brilliant* en te bekomen bij

(5956) **J. D. JUDA & Co.**

BAKKELJAAUW, Haring, Vleesch, SPEK, *Rijst*, **REUZEL**, Zalm en Makreel in tobben, Lamp-, Raap- en Patent Olie, PLATLOOD, Slijpsteenen, Suikerkalk, SUFFOLK *DRIL*, enz. Verkrijgbaar bij

[5955] N. BOX & Co.

DEKENS,

Verkrijgbaar bij
FERD. HARTEN.

(5954)

Extra witte en bruine
O. I. RIJST
voor billijk prijs *mits CONTANT.*

Te bekomen bij
G. P. EMANUELS.

Paramaribo, den 2 Mei 1858.

(5953)

Verkrijgbaar bij
GEBRS. SOESMAN:
Extra
O. I. RIJST
opregte HAVANNAH
SIGAREN,

½ vaten *TONGEN*, ½ vaten *family Vleesch* en geassorteerde IJzerwaren.

(5952)

Nieuwe Bakkeljaauw, Haring, Witte en Bruine
RIJST,

Mess, Rump en Prime SPEK, REUZEL, Pitch en White Pine PLANKEN, PIK, TEER, Platlood, Dakleijen, 20+10, 14 *vts. HOEPELS*, BREEUWWERK, Geele en Zwarte ZEEP, SMEERKAARSEN 8 tot 14 in 1 pond, EXTRA
ROODE WIJN
in oxhoofden en meer andere
Goederen.

Verkrijgbaar bij
GEBRS. VAN PRAAG.

( )

De Pillen van Holloway

zijn een zeer vermaard middel voor een zwak zenuwgestel en algemeen verval van krachten.

H.. .. D. G..., op het eiland *Urk*, had een aanmerkelijk verval van krachten en een zeer zwak zenuwgestel veroorzaakt door bedorven vochten. Hij beproefde velerlei geneesmiddelen, doch vond er geen baat bij. Eindelijk besloot hij tot de pillen van HOLLOWAY, welke spoedig eene goede uitwerking dedenzien. Zijne sappen verbeterden, zijn hoofd werd meer helder, de maag versterkte zich, en vijf weken later was hij volkomen hersteld.

Deze *Pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1, *f* 3 en *f* 5.

[ ]

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.